

ROZWARSTWIENIE SPOŁECZNE

ZASOBY, SZANSE
I BARIERY

Polskie Badanie Panelowe
POLPAN 1988–2013

Pod redakcją
Anny KIERSZTYN
Danuty ŻYCZYŃSKIEJ-CIOŁEK
Kazimierza M. SŁOMCZYŃSKIEGO

Wydawnictwo IFiS PAN
Warszawa 2017

Publikacja ta jest wynikiem realizacji grantu Narodowego Centrum Nauki pt. „Polski Survey Panelowy, POLPAN 1988-2013: Struktura i Ruchliwość Społeczna” (2011/02/A/HS6/00238). Środki na wydanie publikacji pochodzą z budżetu Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk; pomocy organizacyjnej i finansowej udzielił także Cross-National Studies: Interdisciplinary Research and Training Program (consirt.osu.edu), finansowany przez Polską Akademię Nauk i The Ohio State University, Columbus, Ohio, USA.

Recenzja wydawnicza

dr hab. Maria Zielińska, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego

Projekt okładki

Andrzej Lubniewski

Redaktor prowadzący

Barbara Gruszka

Redakcja

Dorota Szatańska

Na okładce wykorzystano za zgodą Jakuba Żeligowskiego jego obraz zatytułowany *Warstwy* (2015).

Copyright © by Authors and Wydawnictwo IFiS PAN

ISBN 978-83-7683-158-9

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana, przechowywana jako źródło danych i przekazywana w jakiegokolwiek formie zapisu bez pisemnej zgody posiadacza praw.

Wydawnictwo IFiS PAN

ul. Nowy Świat 72, pok. 235, 00-330 Warszawa

tel. (22) 65 72 897

e-mail: publish@ifispan.waw.pl

<http://www.ifispan.pl/wydawnictwo/>

Spis treści

Wprowadzenie

(*Anna Kiersztyn, Danuta Życzyńska-Ciołek, Kazimierz M. Słomczyński*)... 7

Część I.

Zróźnicowanie na rynku pracy

- Rozdział 1. Zawód i praca – dwa wymiary strukturalizacji społecznej
(*Krystyna Janicka*)..... 27
- Rozdział 2. Zatrudnienie na czas określony a struktura społeczna:
nowe tendencje
(*Anna Kiersztyn*) 45
- Rozdział 3. Indywidualne historie zawodowe: analiza „przeżycia”
na rynku pracy
(*Zbigniew Karpiński, Kinga Wysieńska-Di Carlo*) 75
- Rozdział 4. Niepewne uczestnictwo: młodzi u progu kariery
(*Anna Kiersztyn*) 107

Część II.

Nierówności dochodowe i materialne warunki życia

- Rozdział 5. Dynamika zmian w składzie gospodarstw domowych
a ich pozycja dochodowa
(*Marcin W. Zieliński*) 139
- Rozdział 6. Sieć, rynek czy hierarchia: co wyjaśnia zróźnicowanie
warunków mieszkaniowych w Polsce?
(*Anna Gromada*) 157
- Rozdział 7. Poczucie deprivacji materialnej: rosnące aspiracje czy
realny niedostatek?
(*Danuta Życzyńska-Ciołek*) 173

Część III.

Kapitał ludzki – edukacja i zdrowie

Rozdział 8. Płeć, merytokracja a zmiana systemowa (<i>Zbigniew Sawiński</i>)	205
Rozdział 9. Jak się starzejemy? Stan zdrowia kobiet i mężczyzn po sześćdziesiątym roku życia (<i>Małgorzata Mikucka, Weronika Boruc</i>)	231
Rozdział 10. Angielski czy rosyjski? Kompetencje językowe i ich strukturalne uwarunkowania (<i>Ilona Wysmulek, Olena Oleksiyenko</i>)	259
Rozdział 11. „Puszyści” na drabinie społecznej i u lekarza: czy nadwaga i otyłość wiążą się z negatywnym uprzywilejowaniem i gorszym stanem zdrowia? (<i>Małgorzata Mikucka, Weronika Boruc</i>)	275

Część IV.

Sfera publiczna i szanse życiowe w świadomości społecznej

Rozdział 12. Czynniki sukcesu w świadomości społecznej: uwarunkowania, kierunki i dynamika zmian (<i>Anna Baczek-Dombi, Ilona Wysmulek</i>)	301
Rozdział 13. Postawy wobec redystrybucyjnej roli państwa (<i>Kinga Wysieńska-Di Carlo, Matthew Di Carlo</i>)	321
Rozdział 14. Rząd wobec korupcji? Główne uwarunkowania percepcji walki z korupcją (<i>Ilona Wysmulek</i>)	343
Rozdział 15. Dynamika postaw euroceptycznych (<i>Katarzyna Andrejuk, Dariusz Przybysz</i>)	359
Zakończenie (<i>Anna Kiersztyn, Kazimierz M. Słomczyński</i>)	381
Abstracts	387
Noty o autorach	397